

## **Nauczyciel: pojęcie, funkcje, kompetencje, rola: wybór materiałów dostępnych w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Kielcach**

Oprac.: Marta Boszczyk

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach, 2016 r.

### **Wydawnictwa zwarte**

1. Arends, Richard : Uczymy się nauczać / tł. Krzysztof Kruszewski. – Wyd. 3 zm. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, [2002]. – 531 s. : il. ; 24 cm. – (Literatura Pedagogiczna)  
Zawiera m.in.: Rozdział 1. Naukowe podstawy nauki i nauczania: Rola nauczyciela w XIX wieku. Rola nauczyciela w XX wieku. Rola nauczyciela w XXI wieku. Nauczanie nakierowane na konstruowanie znaczeń. Nauczanie nakierowane na aktywne uczenie się. Zdolność uczenia się obejmuje nie tylko język i matematykę. Nauczanie a swoboda wyboru. Odpowiedzialność nauczycieli. Nauczanie a nowoczesna technika. O skutecznym nauczaniu. Definitywny cel nauczania. Nauczyciel efektywny. Rozdział 2. Kierownicze funkcje nauczyciela. Część II. Interakcyjne funkcje nauczyciela. Część III. Organizacyjne funkcje nauczyciela.  
Sygn. 235043 Czytelnia  
Sygn. 235294, 235295, 235296 Wypożyczalnia
2. Banach, Czesław: Nauczyciel. W: Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku T. 3, M-O / red. Józef Marek Śmieciński. – Warszawa : „Żak”, 2004. – S. 548-553  
Sygn. 239010 Czytelnia  
Sygn. 239011 Informatorium
3. Banach, Czesław : Nauczyciel naszych oczekiwań i potrzeb od A do Ż. – Lublin : Innovatio Press Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, 2009. – 36 s. ; 21 cm. – (Prace Naukowo-Badawcze Wydziału Pedagogiki Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie). – Bibliogr. s. 33-36  
Funkcje i kompetencje nauczycieli. Cechy – własności osobowościowe nauczycieli.  
Sygn. 248419 Czytelnia  
Sygn. 252695 Wypożyczalnia
4. Banach, Czesław : Polska szkoła i system edukacji : przemiany i perspektywy. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 1999. – S. 97-113 : Szkoła polska w opinii społecznej ; S. 115-164 : Nauczyciele wobec zmiany społecznej, doskonalenia i reformowania systemu edukacji  
Pedagodzy o szkole. Uczniowie o szkole. Nauczyciele o szkole. Rodzice o szkole. Wnioski i propozycje działań doskonalących pracę szkoły. Zadania i postawy nauczycieli. Stan kadr nauczycielskich. Funkcje i zadania nauczycieli. Zadania i czynności nauczyciela – w opinii nauczycieli. Postawy nauczycieli. Nauczyciele – podmiot procesu dydaktyczno-wychowawczego. Jacy są dzisiejsi nauczyciele? Kształcenie i doskonalenie nauczycieli. Aktualna sytuacja i potrzeby kadrowe oświaty. Idee i zasady edukacji nauczycielskiej. Podstawowe idee i zasady edukacji nauczycielskiej. Organizacja kształcenia nauczycieli. Doskonalenie nauczycieli. Kultura pedagogiczna. Cechy – właściwości osobowościowe nauczycieli. Płaszczyzny i formy kultury pedagogicznej. Etyka zawodu nauczyciela. Cechy – właściwości osobowościowe nauczyciela. Oświatowa kadra kierownicza wobec uspołecznienia i modernizacji szkoły.

Sygn. 229663 Czytelnia

5. Bereźnicki, Franciszek : Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli. – Kraków : „Impuls”, 2015. – S. 219-221 : Przygotowanie rzeczowe i metodyczne nauczyciela do lekcji  
Sygn. 256422 Czytelnia  
Sygn. 256423, 256424, 256425 Wypożyczalnia
6. Bereźnicki, Franciszek : Podstawy kształcenia ogólnego. – Kraków : „Impuls”, 2011. – S. 219-221 : Przygotowanie nauczyciela do lekcji  
Sygn. 249879 Czytelnia  
Sygn. 249880, 249881, 249882, 250485 Wypożyczalnia
7. Bilińska-Suchanek, Ewa : Nauczyciel i opór (wobec) systemu edukacji. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2013. – S. 9-25 : Poprzez autorytet. Nauczyciel w drodze do ideału  
Sygn. 253249 Czytelnia  
Sygn. 253250 Wypożyczalnia
8. Bilińska-Suchanek, Ewa : Opór wobec szkoły : dorastanie w perspektywie paradygmatu oporu : studium socjopedagogiczne. – Wyd. 3. – Kraków : „Impuls”, 2011. – S. 53-56 : Nauczyciel – intelektualista w służbie zmiany ; S. 57-60 : Dekonstrukcja kultury jako element pracy nauczyciela.  
Sygn. 249865 Czytelnia  
Sygn. 249866 Wypożyczalnia
9. Brezinka, Wolfgang : Wychowywać dzisiaj : zarys problematyki / przekł. Henryk Machoń. – Kraków : Wydawnictwo WAM, 2007. – (Myśl Pedagogiczna). – S. 231-265 : Moralność zawodu nauczyciela  
Sygn. 245275 Czytelnia  
Sygn. 245276 Wypożyczalnia
10. Brzezińska, Renata : Uwarunkowania pracy nauczyciela w szkołach niepublicznych, wyznaniowych i świeckich. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, cop. 2008. – S. 10-22 : Nauczyciele wobec transformacji edukacyjnej ; S. 88-243 : Zawodowe uwarunkowania pracy nauczycieli szkół niepublicznych katolickich i świeckich w świetle badań empirycznych. Analiza porównawcza  
Sygn. 244646 Czytelnia
11. Day, Christopher : Od teorii do praktyki : rozwój zawodowy nauczyciela / wstęp Tadeusz Lewowicki ; przekł. Joanna Michalak. – Wyd. 2 w jęz. pol. – Gdańsk ; Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2008. – 334 s. : il. ; 23 cm. – (Interdyscyplinarna Seria Akademicka). – Bibliogr. s. 295-322  
Sygn. 245301 Czytelnia  
Sygn. 245302, 245303 Wypożyczalnia

12. Day, Christopher : Rozwój zawodowy nauczyciela / przekł. Joanna Michalak ; wstęp Tadeusz Lewowicki. – Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, cop. 2004. – 334 s. ; 25 cm. – (Biblioteka Współczesnych Problemów Edukacji). – Bibliogr. s. 295-322  
Zawiera: Bycie nauczycielem i rozwój zawodowy. Nauczyciele jako badacze. Doświadczenie, wiedza fachowa i kompetencje. Warunki pracy: klasy, kultury, przywództwo. Ocenianie nauczyciela, zmiany i planowanie rozwoju osobistego. Rozwój zawodowy pod kierunkiem szkoły – studium przypadku. Doskonalenia zawodowe nauczycieli – ograniczenia i możliwości. Uczenie się dzięki partnerstwu. Sieci służące uczeniu się. Rola nauczyciela w uczącym się społeczeństwie.  
Sygn. 239351 Czytelnia  
Sygn. 239355, 247339 Wypożyczalnia
13. Dąbrowska Teresa Elżbieta, Wojciechowska-Charlak Barbara : Między praktyką a teorią wychowania. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1996. – S. 85-102 : Nauczyciel  
Zmieniający się model nauczyciela-wychowawcy w literaturze pedantologicznej. Nauczyciel – animator czy wychowawca? Style i postawy pracy wychowawczej. Rola nauczyciela w integrowaniu wpływów wychowawczych szkoły i domu rodzinnego ucznia.  
Sygn. 224518 Czytelnia
14. Dylak, Stanisław : Nauczyciel – kompetencje i jej kształcenie zawodowe. W: Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku T. 3, M-O / red. Józef Marek Śmieciński. – Warszawa : „Żak”, 2004. – S. 553-567  
Sygn. 239010 Czytelnia  
Sygn. 239011 Informatorium
15. Fudali, Robert : Role społeczne nauczycieli. Od roli heroicznej do roli chimerycznej. W: Edukacja - szkoła - nauczyciele : promowanie rozwoju dziecka / pod red. Józefa Kuźmy i Janusza Morbitzera. – Kraków : Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2005. – S. 227-231  
Sygn. 240404 Czytelnia
16. G.D. : Nauczyciel. W: Encyklopedia filozofii wychowania / pod red. Stanisława Jedynaka i Jerzego Kojkoła ; [aut. haseł Albińska Ewa et al.]. – Bydgoszcz : Branta, 2009. – S. 202-203  
Sygn. 246195 Czytelnia
17. Hiszpańska, Bogumiła : Nauczyciel w wielu rolach. W: Dziecko w świecie szkoły: szkice o wychowaniu / (red.) Bronisława Dymara. – Kraków : „Impuls”, 1998. – (Nauczyciele, Nauczycielom). – S. 125-140  
Style kierowania. Nauczyciel jako kierownik. Nauczyciel jako partner. Nauczyciel jako decydent i innowator. Nauczyciel jako organizator.  
Sygn. 224855 Czytelnia  
Sygn. 224856 Wypożyczalnia
18. Kupisiewicz Czesław, Kulisiewicz Małgorzata : Słownik pedagogiczny. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2009. – (Słowniki Akademickie PWN). – S. 113-114 :

Nauczyciel  
Sygn. 245833 Czytelnia

19. Kustelak, Andrzej : Nauczyciel XXI wieku. W: Być nauczycielem, opiekunem, wychowawcą. 1, Perspektywa historyczna / red. nauk. Danuta Apanel. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, cop. 2012. – S. 193-209  
Obraz pedagoga jako nauczyciela. Postrzeganie nauczyciela na przełomie wieków. Rola nauczyciela w współczesnym społeczeństwie.  
Sygn. 256059 Czytelnia  
Sygn. 256060 Wypożyczalnia
20. Łagoda, Agnieszka : Istota zawodu współczesnego nauczyciela, czyli o byciu „idealnym” nauczycielem we współczesnej szkole. W: Być nauczycielem, opiekunem, wychowawcą. 2, Między teorią a praktyką / red. nauk. Grażyna Durka, Ewa Murawska ; [aut. Wacław Adamiak et al.]. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012. – S. 145-163  
Rola i zadania nauczyciela wobec problemów i wymagań współczesności. Kompetencja jako droga kształtowania potencjału współczesnych nauczycieli. O nowy wymiar kształcenia i samokształcenia nauczycieli.  
Sygn. 252860 Czytelnia  
Sygn. 252861, 252862 Wypożyczalnia
21. Malinowski, Tadeusz : Nauczyciel. Sylwetka psychologiczna współczesnego nauczyciela. W: Encyklopedia psychologii / pod red. Włodzimierza Szewczuka. – Warszawa : Fundacja „Innowacja” : Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna, 1998. – S. 326-331  
Sygn. 226685 Czytelnia
22. Mały leksykon pedagoga wczesnoszkolnego / pod red. Jolanty Karbowniczek. – Warszawa : Instytut Wydawniczy Erica, 2014. – S. 181 : Nauczyciel  
Sygn. 254534 Czytelnia  
Sygn. 256684 Wypożyczalnia
23. Okoń, Wincenty : Nowy słownik pedagogiczny. – Wyd. 10 uzupełn. i popr. – Warszawa : „Żak”, 2007. – S. 268-269 : Nauczyciel  
Sygn. 243846 Czytelnia  
Sygn. 243847, 245186 Wypożyczalnia
24. Okoń, Wincenty : Słownik pedagogiczny. – Wyd. 2 zm. i rozszerz. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1981. – S. 196-197 : Nauczyciel  
Sygn. 158791 Czytelnia  
Sygn. 158792 Informatorium  
Sygn. 158793, 158794 Wypożyczalnia
25. Ożóg Tomasz, Petkowicz Anna : Nauczyciel. W: Encyklopedia katolicka. T. 13, Modlitwa - notyfikacja / [zespół red. Edward Gigilewicz et al. ; aut. Leszek Adamowicz et al.] ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. – Lublin : Towarzystwo

Naukowe KUL, 2009. – S. 820-821 : Nauczyciel  
Sygn. 246380 Czytelnia

26. Pedagogika / pod red. Bogusława Milerskiego i Bogusława Śliwerskiego. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2000. – (PWN – Leksykon). – S. 131 : Nauczyciel  
Sygn. 227506 Czytelnia
27. Pyter Magdalena, Balicki Adam : Leksykon prawa oświatowego i prawa o szkolnictwie wyższym : 100 podstawowych pojęć. - Warszawa : Wydawnictwo C. H. Beck, 2014. – S. 103-104 : Nauczyciel  
Sygn. 254506 Czytelnia  
Sygn. 254566 Wypożyczalnia
28. Role nauczyciela w edukacji szkolnej / red. Kazimierz Denek, Aleksandra Kamińska, Piotr Oleśniewicz. – Sosnowiec : Oficyna Wydawnicza „Humanista”, 2013. – 376 s. : il. ; 24 cm. – (Edukacja Jutra)  
Zawiera: Waloszek Danuta: Niepewność-zwątpienie – jako składnik nauczycielskiej kompetencji, s. 25-42; Parzęcki Ryszard: Kompetencje interpersonalne w zawodzie nauczycielskim, s. 43-51.  
Sygn. 252375 Czytelnia
29. Słownik - kompendium wiedzy nauczyciela i rodzica / red. nauk. Krzysztof Zajdel, Małgorzata Prokosz. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2014. – S. 83-86 : Nauczyciel  
Sygn. 256019 Czytelnia  
Sygn. 256020 Wypożyczalnia
30. Szkoły, nauczyciele, uczniowie : dyskusja o programie, metodzie, uczeniu się w Europie / pod red. Teresy Gumuły, Tadeusza Dyrdy ; [aut. Mirosław Szymański et al.]. – Radom : Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji - PIB, [2009]. – 454, [2] s. ; 24 cm  
Zawiera m.in.: Buchcic Elżbieta, Żeber-Dzikowska Ilona: Znaczenie doskonalenia nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym, s. 128-139; Karczewska Joanna: Umiejętności wychowawcze nauczyciela potrzebą współczesnej szkoły, s. 140-148; Wileczek Anna: Efektowanie czy efektywnie...O dylematach współczesnego nauczyciela, s. 149-158.  
Sygn. 249612 Czytelnia
31. Włodarski Ziemowit : Nauczyciel. Relacje między nauczycielami a uczniami. W: Encyklopedia psychologii / pod red. Włodzimierza Szewczuka. – Warszawa : Fundacja „Innowacja” : Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna, 1998. – S. 319-323  
Sygn. 226685 Czytelnia
32. Wołoszyn, Stefan : Nauczyciel. W: Encyklopedia pedagogiczna / pod red. Wojciecha Pomykało. – Warszawa : Fundacja „Innowacja”, 1993. – S. 435-439  
Sygn. 213699 Czytelnia  
Sygn. 213700 Informatorium

33. Wołoszyn, Stefan : Nauczyciel – przegląd historycznych funkcji. W: Encyklopedia pedagogiczna / pod red. Wojciecha Pomykała. – Warszawa : Fundacja „Innowacja”, 1993. – S. 439-445  
Sygn. 213699 Czytelnia  
Sygn. 213700 Informatorium
34. Współczesne problemy zawodu nauczyciela i pedagoga / red. Wanda Dróżka, Bożena Matyjas. – Kielce : Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego, 2010. – 269, [3] s. : il. ; 20 cm  
Zawiera m.in.: Dróżka Wanda: Problemy funkcjonowania zawodowego nauczycieli w okresie zmiany społeczno-edukacyjnej w Polsce, S. 23-48; S. 49-63 : / Małgorzata Kwaśniewska Małgorzata: Zmiana roli nauczyciela przedszkola w kontekście założeń reformy systemu edukacji, S. 49-63; Kaczmarczyk Agnieszka, Kątny Marek: Nauczyciel - zawód, misja czy powołanie?, S. 65-75; S. 77-89 : Wasilewska Małgorzata: Aktualizowanie kompetencji zawodowych nauczycieli w warunkach demokracji, S. 77-89; Łaczek Tomasz: Wartość autorytetu jako czynnik prawidłowego przebiegu edukacji szkolnej, S. 161-169; Miszczuk Renata: Początkujący nauczyciel we współczesnej szkole. Wartości, cele życiowe i zawodowe, S. 171-185.  
Sygn. 249606 Czytelnia
35. Zarębska, Jadwiga : Nauczyciel polski – portret statystyczny. W: Nauczyciel – kompetencje i jej kształcenie zawodowe. W: Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku T. 3, M-O / red. Józef Marek Śmieciński. – Warszawa : „Żak”, 2004. – S. 557-569  
Sygn. 239010 Czytelnia  
Sygn. 239011 Informatorium

#### **Wydawnictwa ciągłe**

36. Denek, Kazimierz : Nauczyciel - jego tożsamość, role i kompetencje. W: Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne. - [R.] 58, nr 3 (2011), s. 4-10
37. Jaśkowska, Joanna : Kompetencje nauczycieli... W: Życie Szkoły. - 2003, nr 8, s. 472-474
38. Kielar-Turska, Maria : Kompetencje ucznia i nauczyciela. W: Psychologia w Szkole. - 2010, nr 2, s. 5-13  
Materiały z konferencji "Jak sobie radzić z problemami w edukacji", Kraków.
39. Kocór, Maria : Kompetencje przyszłych i czynnych zawodowo nauczycieli. W: Edukacja i Dialog. - 2011, nr 3-4, s. 56-63
40. Malinowska, Marta Katarzyna : Kompetencje nauczycieli : zestawienie bibliograficzne w wyborze. W: Wychowawca. - 2014, nr 10, s. 33
41. Ostarek, Ewa : Kompetencje współczesnego nauczyciela. W: Życie Szkoły. - [R.] 69 [właśc. 70], nr 5 (2015), s. 26-28

42. Wlazło, Stefan : Kompetencje nauczyciela. W: Dyrektor Szkoły. - 1999, nr 4, s. 14-18  
Żegnałek, Kazimierz : Kompetencje komunikacyjne nauczyciela współczesnej szkoły.  
W: Wychowanie na co Dzień. - 2012, nr 1/2, s. 41-45